

Gietrzwałd, dnia 1 września 2020 r.

RG.0003.16.2020

**Pani Eugenia Ratowska
Radna Gminy Gietrzwałd**

Odpowiedź na interpelację złożoną w dniu 20.08.2020 r.

Zgodnie z art. 4 pkt 16 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2020 r., poz. 638) za zwierzęta bezdomne rozumie się zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały. W przedmiotowym zgłoszeniu znajduje się informacja o posiadaniu przez zwierzęta oznakowania w postaci kolczyków, co w sposób jednoznaczny wskazuje, iż nie są spełnione ustawowe przesłanki do uznania ich za bezdomne. W związku z powyższym zapisy „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Gietrzwałd w 2020 roku” przyjętego Uchwałą Nr XXIV/180/2020 Rady Gminy Gietrzwałd z dnia 24 czerwca 2020 r. oraz przepisy dotyczące postępowania ze zwierzętami bezdomnymi nie mają zastosowania. Po zapoznaniu się z sytuacją faktyczną ustalono, że konieczna jest kontrola nad przestrzeganiem obowiązku zawartego w art. 12 ww. aktu prawnego, który stanowi, że kto utrzymuje zwierzęta gospodarskie jest obowiązany do zapewnienia im opieki i właściwych

warunków bytowania. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2020 r., poz. 1421) w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. n określa wymagania weterynaryjne dla podejmowania i prowadzenia działalności w zakresie utrzymywania zwierząt gospodarskich, w celu umieszczenia na rynku tych zwierząt lub produktów pochodzących z tych zwierząt lub od tych zwierząt. Art. 4 pkt 1 określa, że podmiot prowadzący działalność nadzorowaną jest obowiązany spełniać wymagania weterynaryjne określone dla danego rodzaju i zakresu prowadzonej działalności nadzorowanej. Zgodnie z pkt 2 podmiot taki, w zakresie spełniania wymagań weterynaryjnych

jest obowiązany zapewniać wymagania lokalizacyjne, zdrowotne, higieniczne, sanitarne, organizacyjne, techniczne lub technologiczne, zabezpieczające przed zagrożeniem epizootycznym, epidemicznym lub zapewniające właściwą jakość produktów, obejmujące w szczególności wymagania dotyczące:

- gospodarstw, miejsc gromadzenia zwierząt, innych miejsc przetrzymywania zwierząt oraz stad lub obszarów, z których pochodzą zwierzęta będące przedmiotem działalności nadzorowanej lub wykorzystywane do jej prowadzenia, lub obiektów budowlanych lub miejsc, w których prowadzi się działalność nadzorowaną, lub osób wykonujących określone

czynności w ramach tej działalności oraz zakresu takich czynności. Warunki utrzymywania zwierząt gospodarskich szczegółowo reguluje rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1966). Zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 2 zwierzęta gospodarskie utrzymuje się w systemie otwartym. Jednocześnie określa się warunki utrzymywania zwierząt (ust. 2) - zwierzętom gospodarskim utrzymywanym w tym systemie zapewnia się możliwość ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zwierzętami drapieżnymi,

w szczególności przez zakrzewienie lub zadrzewienie miejsc ich utrzymywania albo przez budowę w tych miejscach niezwiązanych trwale z podłożem zadaszeń, wiat lub innych osłon chroniących przed wiatrem. Zgodnie zaś z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2020 r., poz. 1421) Powiatowy Lekarz Weterynarii w przypadku stwierdzenia, że przy prowadzeniu działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a–n oraz p, są naruszone wymagania weterynaryjne określone dla tej działalności, w zależności od zagrożenia stwarzanego dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt, wydaje decyzję:

- 1) nakazującą usunięcie uchybień w określonym terminie lub
- 2) nakazującą wstrzymanie działalności do czasu usunięcia uchybień, lub
- 3) zakazującą umieszczania na rynku lub handlu określonymi zwierzętami będącymi przedmiotem działalności albo zakazującą produkcji, umieszczania na rynku lub handlu określonymi produktami wytwarzanymi przy prowadzeniu tej działalności.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1557 za zm.) inspekcja realizuje zadania z zakresu ochrony zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego. Art. 3 ust. 2 pkt 5 lit. g) oraz i) stanowią zaś, że inspekcja wykonuje swoje zadania w szczególności przez sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt oraz przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie.

Jak wynika z cytowanych powyżej przepisów nie jest kompetencją gminy kontrola nad prawidłowością sprawowania opieki nad zwierzętami gospodarskimi w stadach zgłoszonych do Rejestru Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W związku z powyższym, sprawa skierowana zostanie w tym aspekcie do Powiatowego Inspektora Weterynarii celem przeprowadzenia kontroli oraz ewentualnego wyciągnięcia konsekwencji za nieprawidłową opiekę nad zwierzętami.

Zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi kompetencją wójta, a co za tym idzie prawną możliwością podjęcia interwencji jest stwierdzenie faktu znęcania się nad zwierzętami, przez które to zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2020 r., poz. 638) należy rozumieć zadawanie albo świadome dopuszczanie

do zadawania bólu lub cierpień. W takim przypadku wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce pobytu zwierzęcia może na podstawie art. 7 wymienionej ustawy wydać decyzję o czasowym odebraniu właścicielowi lub opiekunowi. W celu sprawdzenia czy zachodzą przesłanki pozwalające na uznanie iż dochodzi do znęcania się nad zwierzętami dwukrotnie w dniu 28.08.2020 r. oraz 01.09.2020 r. dokonano kontroli

w terenie. Ustalono na podstawie wywiadu, że krowy mają dostęp do wody i pożywienia, są w dobrej kondycji zdrowotnej, a sam fakt przemieszczania się poza pastwiska należące do ich właściciela na teren miejscowości Łęguty, nie pozwala uznać, że dochodzi do znęcania się nad nimi. Mieszkańcy wsi Łęguty, którzy licznie przybyli na spotkanie wraz z Panią sołtys

i Panią radną potwierdzili, że zwierzęta nie są niedożywione, nie mają obrażeń ciała, ani okaleczeń. Zgłoszenie dotyczy szkód na mieniu oraz lęku przed możliwym zagrożeniem zdrowia i życia, a także wypadkami komunikacyjnymi do których może dojść z ich udziałem. Zapoznano się również z dokumentacją fotograficzną będącą w posiadaniu zebranych oraz pouczono odnośnie kompetencji wójta oraz obowiązków w tym zakresie, a także prawnych możliwości dalszego postępowania w przedmiotowej sprawie. Wskazano, że w zaistniałej sytuacji nie ma podstaw do wszczęcia postępowania w celu odebrania zwierząt właścicielowi.

Odnosząc się do zgłoszonego w interpelacji problemu niszczenia mienia oraz zagrożenia zdrowia i życia ludzi, należy wskazać, że kompetencje w tym zakresie posiada Policja, która w takich przypadkach ustala właściciela i prowadzi postępowanie w celu pociągnięcia go do odpowiedzialności za szkody poczynione w mieniu, ma możliwość ukarania mandatem karnym lub kierowania wniosku do sądu. Istnieje grupa przepisów normujących zasady odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez zwierzęta i określająca obowiązki

właścicieli zwierząt w celu zapewnienia bezpieczeństwa innych osób. W grupie tej znajdują się przepisy kodeksu cywilnego i kodeksu wykroczeń. Czynem zabronionym jako wykroczenie przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia jest - zgodnie z art. 77 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2019 r., poz. 821 ze zm.) - niezachowanie zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia. Odpowiada za to wykroczenie każda osoba, która nawet chwilowo sprawuje pieczę nad zwierzęciem. Środki ostrożności to takie, które mają zapewnić bezpieczeństwo osób, które mogą spotkać się ze zwierzęciem. Kto nie zachowuje zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1000 złotych albo karze nagany. Zgodnie zaś z § 2 kto dopuszcza się czynu określonego w § 1 przy trzymaniu zwierzęcia, które swoim zachowaniem stwarza niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny albo karze nagany. Odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przez zwierzęta została uregulowana w ramach czynów niedozwolonych na zasadzie winy i słuszności. Podstawy prawne odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez zwierzęta to art. 415 oraz art. 431 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r., poz. 1145 ze zm.). Art. 431 § 1 stanowi że, *kto zwierzę chowa albo się nim posługuje, obowiązany jest do naprawienia wyrządzonej przez nie szkody niezależnie od tego, czy było pod jego*

nadzorem, czy też zabłąkało się lub uciekło, chyba że ani on, ani osoba, za którą ponosi odpowiedzialność, nie ponoszą winy. Przyjmuje się, że art. 431 k.c. ma zastosowanie tylko wtedy, gdy zwierzę wyrządza szkodę z własnego popędu, czyli w wyniku samoistnego, niezależnego od człowieka zachowania. Natomiast, gdy jest narzędziem w ręku człowieka, w zaprzęgu lub na smyczy, to odpowiedzialność regulowana jest na zasadach ogólnych z art. 415 k.c. Odpowiedzialność z art. 431 k.c. zachodzi wtedy, gdy szkoda została wyrządzona przez zwierzę, które nie znajduje się w stanie wolnym, ale jest zwierzęciem hodowlanym. Jest tak dlatego, że odpowiedzialność ta istnieje niezależnie od tego, czy zwierzę było pod nadzorem opiekuna, czy też zabłąkało się lub uciekło.

Ustalono, że w sprawie toczy się takie postępowanie prowadzone przez właściwe organa ścigania. Biorąc pod uwagę powyższe, w oparciu o przepisy prawa wójt nie jest organem właściwym do prowadzenia postępowania w niniejszej sprawie. Jednakże biorąc pod uwagę troskę o właściwe relacje międzyludzkie oraz dobrostan mieszkańców, przeprowadzono negocjacje z właścicielem. W wyniku tych rozmów ustalono że właściciel nie jest w stanie sam poradzić sobie z odłowieniem krów. W związku z powyższym, zobowiązano się do wskazania osoby dysponującej bronią Palmera do interwencyjnego odstrzału nabojem usypiającym, co umożliwi właścicielowi schwytanie zwierząt. Właściciel natomiast zobowiązał się do zabezpieczenia problematycznych sztuk bydła w celu uniemożliwienia im ponownego opuszczenia siedziby stada.

Wójt Gminy Gietrzwałd

/-/ Jan Kasprowicz